

AUTOŠKOLA

Minimum pro žáky autoškol skupiny B

Přehledný atlas základních znalostí pro žadatele o řidičské oprávnění skupiny B, určený pro výuku v teoretických i praktických lekcích vedených učitelem autoškoly.

Učebnici doporučujeme všem žákům, nejen z Asociace autoškol.

ASOCIACE
AUTOŠKOL

Asociace autoškol ČR je významný spolek zastupující české provozovatele autoškol a školicích středisek se zájmem prosazovat zvyšování kvality poskytovaných služeb v autoškolách, dbát na dodržování dobrých mravů v hospodářské soutěži mezi autoškolami a dbát na ochranu spotřebitelů, zejména žáků autoškol, proti poškozování jejich práv.

www.asociaceautoskol.cz

Od svého vzniku GRADA Publishing byla a také do budoucna bude průkopníkem profesionalizace nakladatelů a nakladatelské činnosti v České a Slovenské republice.

Svou roční nabídkou odborné literatury zaujímá nakladatelský dům GRADA 1. místo na českém a slovenském knižním trhu odborných publikací už od roku 1992.

www.grada.cz

Václav Minář a Asociace autoškol ČR

AUTOŠKOLA

Minimum pro žáky autoškol skupiny B

2025

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 9837. publikaci

Grafická úprava a sazba: Martin Kužel
Počet stran: 144
Tisk: Iva Vodáková – Durabo
První vydání, Praha 2024

© Grada Publishing, a.s., 2024
Cover Design © Martin Kužel, 2024
Cover Photo © ŠKODA AUTO a.s

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-271-7701-1 (ePub)
ISBN 978-80-271-7700-4 (pdf)
ISBN 978-80-271-5653-5 (print)

Václav Minář a Asociace autoškol ČR

AUTOŠKOLA

Minimum pro žáky autoškol skupiny B
2025

Grada Publishing

Obsah

Úvod	6
Jak pracovat s knihou	6
1. Kontrola a údržba vozidla	12
1.1 Kontrola vozidla před jízdou	12
1.1.1 Vozidlo	12
1.1.2 Motorový prostor	13
1.2 Řešení běžných problémů	14
1.2.1 Výměna poškozeného kola	14
1.2.2 Výměna žárovky	16
1.2.3 Výměna pojistky	17
1.2.4 Instalace tažného oka	17
1.2.5 Nouzové startování	18
2. Seznámení s vozidlem a základní úkony	20
2.1 Seznámení s vozidlem	20
2.1.1 Ovládací prvky vozidla	20
2.2 Úkony a nezbytné dovednosti před zahájením jízdy	26
2.2.1 Zásady bezpečného nástupu a výstupu	26
2.2.2 Správný posed	26
2.2.3 Bezpečnostní pás	27
2.2.4 Parkovací brzda	27
2.2.5 Startování motoru	27
2.2.6 Zpětná zrcátka	28
2.2.7 Ovládání volantu	28
2.2.8 Řazení převodových stupňů	29
2.3 Základní jízdní úkony	30
2.3.1 Rozjezd	30
2.3.2 Rozjezd do kopce	31
2.3.3 Jízda	32
2.3.4 Zpomalení a zastavení	32
2.3.5 Couvání	32
2.3.6 Jízda s automatickou (samočinnou) převodovkou	33
2.3.7 Jízda s elektromobilem	34

3.	Zásady bezpečné jízdy	36
3.1	Předpoklady a podmínky bezpečné jízdy	36
3.1.1	Stav vozidla	36
3.1.2	Stav řidiče	36
3.1.3	Způsob jízdy	37
3.1.4	Počasí a denní doba	38
3.2	Nebezpečné situace a jejich řešení	39
3.2.1	Základní pojmy	39
3.2.2	Nouzové brzdění	40
3.2.3	Úhybný manévr	40
3.2.4	Aquaplaning	41
3.2.5	Smyk	42
3.2.6	Řízená nehoda	43
3.2.7	Vozidla s právem přednostní jízdy	44
4.	Pravidla provozu na pozemních komunikacích	46
4.1	Zákon 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích	46
4.1.1	Vymezení základních pojmů	46
4.1.2	Povinnosti účastníků silničního provozu	48
4.1.3	Jízda po pozemních komunikacích	53
4.1.4	Jízda ve zvláštních případech	65
4.1.5	Zvláštní ustanovení pro provoz vozidel	68
4.1.6	Přeprava osob a nákladu	70
4.1.7	Zvláštní ustanovení pro chůzi a jízdu nemotorových vozidel	71
4.1.8	Úprava provozu na pozemních komunikacích	73
4.1.9	Řidičské oprávnění a řidičský průkaz	77
4.2	Dopravní značky (vyhláška 294/2015 Sb.)	85
5.	Zdravotnická příprava	134
5.1	Vozidlo	134
	Poznámky	144

Úvod

Vážení žáci autoškol,

dostává se Vám do rukou nová publikace z dílny Asociace autoškol ČR, která se zaměřuje na přípravu žáků k závěrečné zkoušce pro získání řidičského oprávnění skupiny B.

Pro rok 2025 jsme do této knihy zakomponovali všechny aktuální novinky v legislativě platné od roku 2025 a také ukázky nových testových otázek pro závěrečnou zkoušku.

V ČR se závěrečná zkouška žadatelů o řidičské oprávnění skupiny B skládá ze dvou částí:

Teoretického testu z pravidel silničního provozu

(doporučujeme trénovat na www.noveotazky.cz).

Praktické jízdy s osobním automobilem v reálném silničním provozu.

Asociace autoškol ČR a pan Václav Minář sestavili publikaci **Minimum pro žáky autoškol skupiny B** s ambicí připravit knihu, která přehledným způsobem shrnuje všechny minimální informace pro úspěšnou přípravu žadatele k závěrečné zkoušce pro získání řidičského oprávnění skupiny B.

Do čtvrté části této knihy zabývající se vybranými částmi Zákona č. 361/2000 Sb. jsme kontextově zakomponovali k jednotlivým ustanovením a paragrafům vybrané Nové testové otázky (viz www.noveotazky.cz), s kterými se žadatel setká u teoretického testu.

Vážení žáci autoškol, věřím, že Vaše kvalitní příprava v učebně s kvalifikovaným učitelem autoškoly a tento nový studijní materiál pro Vaši individuální přípravu Vám pomohou k úspěšnému vykonání této závěrečné zkoušky pro získání řidičského oprávnění.

Přeji Vám za celou Asociaci autoškol ČR mnoho úspěchů u závěrečných zkoušek!

Ing. Aleš Horčíčka

předseda Asociace autoškol ČR

Jak pracovat s knihou

Tato publikace se zaměřuje na přípravu žáků k závěrečné zkoušce nejen z pravidel silničního provozu, ale žadatelům o řidičský průkaz jistě pomůže i při vykonání praktické části závěrečné zkoušky.

V první části učebnice se žadatel o řidičské oprávnění detailně seznámí s vozidlem skupiny B a může se zaměřit na tzv. **kontrolu vozidla** před jízdou, která je součástí každé praktické části zkoušky za účasti zkušebního komisaře přímo u výcvikového vozidla.

Druhou a třetí část učebnice by si měl přečíst každý žadatel o řidičské oprávnění ještě před zahájením praktického výcviku na trenažeru nebo cvičné ploše. Seznamujeme žadatele s tzv. **zásadami bezpečné jízdy**, se snahou zahájit praktický výcvik ve vozidle se správnými návyky pro jednotlivé jízdní situace v běžném silničním provozu.

Úspěch u teoretické i praktické části závěrečné zkoušky zakládá správná znalost **Zákona o provozu na pozemních komunikacích č. 361/2000 Sb.** Čtvrtou kapitolu nekoncepujeme jako pouhou kopii paragrafového znění zákona, ale vypichujeme podstatná ustanovení a paragrafy s vhodným doplněním o Nové testové otázky (viz www.noveotazky.cz).

Kniha není komplexním výukovým materiálem, slouží jako zdroj základních dat o jednotlivých otázkách, které je nutné doplnit o znalosti nabyté v učebně i při samotných praktických jízdách se zkušeným učitelem autoškoly.

SKODA

Vůz Škoda k novému řidičskému průkazu

Pořídte si nový nebo ojetý vůz Škoda k novému řidičskému průkazu.

Úspěšným absolventům autoškoly, kteří získají řidičský průkaz od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2025, poskytneme při koupi nového nebo prověřeného ojetého vozu bonus 10 000 Kč na nákup zimních pneumatik nebo jiného originálního příslušenství. Registrace prostřednictvím QR kódu na webu <https://laureta.skoda-auto.cz/autoskola>.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu Fabia: 5,0–5,4 l/100 km, 113–123 g/km

Ilustrační fotografie

Váš autorizovaný prodejce vozů Škoda:

LAURETA AUTO
Nádražní 307
293 01 Mladá Boleslav
Tel.: 326 722 718
www.laureta.cz

Manuál pro Mentory

Vše pro budoucí Mentory L17

Manuál pro Mentory, to je zbrusu nová publikace Asociace autoškol ČR a zásadní pomůcka k zorientování se v programu L17.

Tento Manuál má sloužit jako **metodická pomůcka a návod, který pomůže v ideálním rozvoji řídičských dovedností začínajících Řidičů L17**, poradí jak začít, jak efektivně postupovat, co nedělat... V neposlední řadě nabídne také spoustu důležitých a užitečných informací k samotnému systému L17.

Jeho primární zacílení je na společensky odpovědné rodiče mladých začínajících řidičů (Mentorů L17), kterým není lhostejný řídičský vývoj jejich dětí a zároveň se chtějí aktivně spolupodílet na předávání svých validních a letitých zkušeností z provozu na pozemních komunikacích.

Kdo je Mentor L17

Z poslední novely zákona o silničním provozu (č. 361/2000 Sb) vejde 1. ledna příštího roku v platnost mnoho zásadních a důležitých novinek v oblasti silniční dopravy. Všem předcházely dlouhodobé přípravy, správné nastavení podmínek a závěrečné vyhodnocení, nejinak tomu bylo i v případě systému L17.

Aby se řidič mohl stát Mentorem L17, zapojil se do programu a svými zkušenostmi a dohledem pomohl začínajícím Řidičům v systému L17, je potřeba, aby:

- získal řídičské oprávnění pro skupinu B před více než 10 lety,
- byl posledních 5 let nepřetržitě držitelem řídičského oprávnění skupiny B,
- v posledních 5 letech nepozbyl právo k řízení motorového vozidla na území ČR a nebyl ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, jde-li o držitele řídičského průkazu nebo mezinárodního řídičského průkazu podle § 104 odst. 2 písm. b), c) nebo d),
- neměl zadržený řídičský průkaz,
- neměl v bodovém hodnocení zaznamenán žádný bod.

Stačí to ale?

Myšlenka systému L17 od prvopočátku spoléhá na **správný výběr Mentorů v rámci rodiny** začínajících řidičů L17 (rodiče, prarodiče, strýc apod.), toto však nemusí být nutně pravidlem a nikde není psáno, že vzdálenější příbuzný, rodinný přítel či někdo mimo okruh rodiny mentorování méně zkušeného řidiče nezvládne.

Tento předpoklad samozřejmě počítá s tím, že Mentor z řad rodičů bude mít ke svému svěřenci vldnější vztah a tendenci k všeobecně aktivnějšímu přístupu, a to jak v rámci frekvence ježdění, tak i při samotném kontaktu za jízdy, kdy budou přirozená komunikace a přátelský přístup pro kvalitu řízení velice důležité.

Řidič L17 na prvním místě

Ať už bude Mentorem někdo více či méně blízký, je tím nejdůležitějším sám Řidič L17, a to je potřeba si uvědomit. **Mentor má především zastávat roli rádce a zkušené blízké autority**, přes kterou si k řízení vozidla mladý řidič vytvoří uvolněnější vztah a pod jeho dohledem navykne rutině pohybu v provozu a čerstvě získaným pravidlům z autoškoly.

Jak toho dosáhnout? Jaký přístup aplikovat, čeho se vyvarovat, jak vůbec začít?

Manuál poradí a pomůže

V Manuálu pro Mentory L17 najdete odpověď na většinu vašich otázek; skrze srozumitelné **infografiky**, přehledná a věcná **desatera**, jasně **pojmenované problémy začátečníků** a další informace a názorné ukázky dokážete sami a bez jakýchkoliv pochybností svou roli Mentora velice snadno uchopit a převést do praxe.

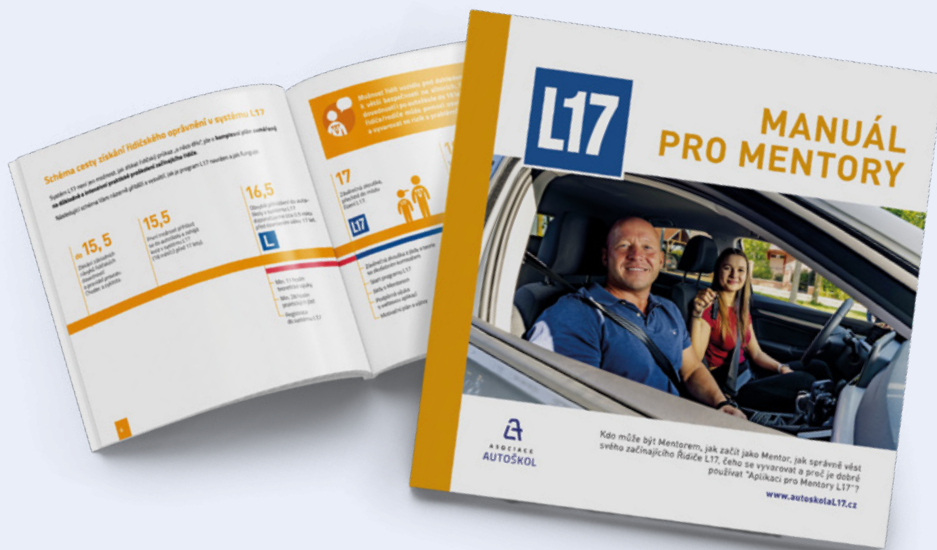
Obsah publikace je logicky vrstven a poskládán tak, aby vás vedl a zbytečně nezahltil informacemi, které se vztahují k pozdější fázi L17 programu. Nic vám ale nebrání načíst si celý Manuál a následně jej využívat už jen jako tahák nebo pomůcku při komunikaci s Řidičem L17.

Až čtyři Mentory L17

Prozatím nebylo zmíněno, že Řidič L17 může ke svým vyjížděkám využívat až čtveřici různých Mentorů, což je doporučováno a pozitivně hodnoceno. V takovém případě je nasnadě, **mít k dispozici podobného papírového rádce, který si může každý z Mentorů předem prostudovat, podle potřeby půjčovat a o obsahu v něm diskutovat**. Není potřeba zdůrazňovat, že podobný způsob plnění programu L17 je žádoucí a opět velice pozitivně ovlivní samotného Řidiče, jenž si mimo tréninku opravdové jízdy vyzkouší i různá auta, přístupy a osobnosti „spolujezdců“. Navíc se rapidně zvýší četnost jízdy.

S prostudováním Manuálem a společnou diskuzí Mentorů nad ním také klesá šance přenést na mladého řidiče klasické zlovyky a návyky, které jsou typické pro dlouholeté řidiče. Jeho využívání a dodržování doporučených praktik a tipů logicky ovlivňují nejen Řidiče L17, ale dále vzdělává a „aktualizuje“ znalosti zúčastněných Mentorů.

Manuál pro Mentory L17 tak funguje hned několikrát a pomáhá i tam, kde to na první pohled není potřeba.

Manuál pro Mentory

L17 názorně a přehledně

Tým autorů Manuálu ve spolupráci s experty z řad Asociace autoškol dbal na to, aby Manuál poskytl **kompletní informace nejen o samotném systému L17**, ale také aby jeho uživatelům přiblížil celý současný proces, který mladého začínajícího Řidiče L17 čeká už při prvním kontaktu s autoškolou.

Celý koncept je rozdělen na samostatné kapitoly věnující se všem důležitým aspektům systému L17.

AUTOŠKOLA L17

Úvodní část publikace seznámí Mentora s tím, **jak Řidiče L17 do autoškoly přihlásit**, a poukáže na fakt, že výcvik v autoškolě L17 se od toho klasického neliší, ale ideálně předpokládá aktivní zapojení Mentorů L17. Přiblíží aktuální kompletní postup kurzu, upozorní na povinnosti, doporučí co vše udělat pro jeho hladké absolvování.

MENTOR L17

Nejdůležitější kapitola pak rozebírá **roli Mentora L17 ve všech směrech a ohledech**. Pomoc s legislativní stránkou, rady jak být správným Mentorem, co dělat a nedělat, ideální plán komunikace s požadavky na Řidiče L17. To vše opět skrze názorná schémata, tabulky a v bodech vyvedená doporučení.

Mentor L17

Řidič L17

Pro bezproblémový průběh výuky a výcviku v autoškolě doporučujeme všem žákům řídit se návodem učitelů a Donatorsem.

jedním z hlavních přínosů systému L17 je násobně větší množství kilometrů začínajícího řidiče získané kombinací autoškoly a jízdy s Mentory. Větší množství kilometrů = větší množství zkušeností.

Každá hodina za volantem vozidla se zkušeným učitelem autoškoly a následně Mentorem jasně zvyšuje technickou i kvalitativní zdatnost nového řidiče.

The diagram illustrates a 10-step business process for a company in the Republic of Serbia, connected by a dashed line. Each step is represented by an icon and a numbered title in Serbian.

- 1. Prijava izdatke na račun** (Reporting expenses to the account) - Icon: Document with a checkmark.
- 2. Molba poslova u radnom** (Request for work in the office) - Icon: Person standing in front of a building.
- 3. Posao u radnom poslovanju** (Work in the office) - Icon: Person sitting at a desk with a computer.
- 4. Doprinos u domaćinstvu** (Contribution in the household) - Icon: Star.
- 5. Zdravstveno osiguranje u domaćinstvu** (Health insurance in the household) - Icon: Ambulance.
- 6. Posao izdatke na račun** (Work expenses to the account) - Icon: Person holding a document.
- 7. Posao izdatke na račun** (Work expenses to the account) - Icon: Person holding a document.
- 8. Posao izdatke na račun** (Work expenses to the account) - Icon: Person holding a document.
- 9. Posao izdatke na račun** (Work expenses to the account) - Icon: Person holding a document.
- 10. Posao izdatke na račun** (Work expenses to the account) - Icon: Person holding a document.

Kvalifikace řidiče získaná v autoškolě a potvrzená závěrečnou zkouškou je pro mladšího začínajícího řidiče pouze začátek jeho řidičské praxe a je nutné rozvíjet mnoho dalších znalostí a dovedností.

Na pravé straně této dvojstránky Vám přinášíme **souhrn doporučení na trénink a zlepšování znalostí a dovedností** mladého začínajícího řidiče ve spolupráci s kvalifikovanými mentory i 17

Smyslom tohto úkolu je postupne zvýšiť a standardizovať fidičské znalosti a dovednosti začínajúciho štádia L17 za podpory svojich Mentorov. Výsledkom bude nejen množstvo kilometrů za volaním vozidla, ale mnoho cenných rád a zkušeností předaných Mentory svým dětem se snahou zvýšiť jejich bezpečnost na pozemních komunikacích. V neposlední řadě faktor výzvy vnese do programu prvky zájmu.

Další úkoly jsou také součástí Aplikace pro Mentory, kde je budete moci během probíhající jízdy kdykoliv označit a uložit do profilu řidiče L17.

[illegible]

V následujícím obrazovém návodu Vám představíme, jak se do Aplikace přihlásit, jak spojit Řidiče L17 se svými Mentory a jaké funkce webová aplikace nabízí.

Do Aplikace L17 se dostanete přes web www.vudrobnosti.cz – v horní části klikněte na VSTUP DO APLIKACE. Načte se úvodní obrazovka Aplikace, kde si vyberete, jakou roli v systému budete zastávat, podle vás lze žít! L17 nebo Mentor L17

V obou případech, tedy jak v případě Řídkie tak Mentara, je třeba **vyplnit křestní jméno, příjmení a e-mailovou adresu**, kam Vám bude odeslán ověřovací kód, který následně zadáte v dalším kroku.

L17 je komplexní systém se snahou Mentorům a Řidičům pomoci jej zvládnout co nejefektivněji, proto vznikla i **Aplikace, která systému dodává další rozměr**. O tom, jak Aplikaci L17 používat a proč, se dozvíte na stránkách Manuálu ve třetí části.

Celou příručku uzavírá kapitola věnující se **období následující po zplnoletnění Řidiče L17**. Protože, jak je zdůrazněno i v samotném Manuálu, dosažením 18 let nic nekončí, ale právě naopak.

Systém L17 není jen možnost, jak získat řidičský průkaz „o něco dříve“, jde o **komplexní plán zaměřený na důkladné a intenzivní praktické proškolení začínajícího řidiče.**

Následující schéma Vám názorně přiblíží a vysvětlí, jak je program L17 navržen a jak funguje.

Získání základních
návyků řidičských
dovedností
a pravidel provozu
Chodec a cyklista.

První možnost přihlásit se do autoškoly a zahájit kurz v systému L17 (18 měsíců před 17 lety).

Obvyklé přihlášení do autoškoly v systému L17 doporučujeme cca 0,5 roku před dovršením věku 17 let.

Závěrečná zkouška,
přechod do módu
řízení L17.

Samostatná jízda
v provozu, možnost
dalšího školení
a nabírání zkušeností
v rámci programu L17

Nabírání zkušeností
a stálá podpora
skrze L17 pro
pokročilejší řidiče.

- Min. 11 hodin teoretické výuky
- Min. 28 hodin praktických jízd
- Registrace do systému L17

- Závěrečná zkouška z jízdy a teorie se zkušebními komisáři
- Start programu L17
- Jízdy s Mentorem
- Podpůrná výuka s webovou aplikací
- Motivační plán a výzvy

- Plné využití získaných zkušeností a možností jízdy bez omezení
- Další aktivní volná podpora a školení přes aplikaci
- Výhody pro aktivní a nechybní řidiče
- Možnost jezdit v zahraničí

- Zdokonalování řidičských schopností v rámci programu Start Driving
- Přístup k nejaktuálnějším a důležitým upozorněním a novinkám

1. Kontrola a údržba vozidla

1.1 Kontrola vozidla před jízdou

Rychlá prohlídka snižuje riziko nehody, způsobené možnou nesprávnou funkcí komponent vozu či jejich úplným selháním.

1.1.1 Vozidlo

Osvětlení vozidla

Kontrolujeme správnou funkci osvětlení vozu a čistotu ploch světlometů

vpředu: 1. kombinované světlo potkávací a dálkové (lesklá plocha vpravo je pouze designový prvek) / 2. Směrové / 3. kombinované světlo denního svícení a obrysového světla / 4. světlo mlhové.

vzadu: 1. světlo brzdové (červené) / 2. koncové světlo (červené) / 3. světlo směrové (oranžové) / 4. světlo zadní mlhové (červené) / 5. světlo couvací (bílé světlo)

Karoserie, zpětná zrcátka, prosklení

Kontrolujeme neporušenost a čistotu karoserie, skel a zpětných zrcátek. Deformace karoserie mohou např. způsobit chodci při střetu vážnější poranění či nesprávné chlazení některých komponent vozu.

Registrační značky: Kontrolujeme jejich správné upevnění. Na zadní RZ najdeme známku osvědčující technickou kontrolu vozidla. (Děrování na známce uvádí rok a měsíc, kdy bude nutné vůz přistavit na technickou kontrolu a na měření emisí)

Povinná výbava

- **Lékárnička** odpovídající legislativě.
- **Výstražný trojúhelník.**
- **Rezervní kolo,** zvedák, klíč na matice či šrouby správného rozměru (neplatí pro vozidla, která jsou vybavena sadou pro nouzovou bezdemontážní opravu pneumatiky, vozidla se sjednanou nepřetržitou asistenční službou nebo vozidla vybavená pneumatikami, které umožňují nouzové dojetí i poškozenou pneumatikou, a zároveň jsou vybavená indikací defektu).
- **Reflexní vesta,** musí být povinně uložena v dosahu z místa řidiče.

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

U závěrečné zkoušky se zkušební komisař velmi často ptá na obsah povinné výbavy vozidla! Nezapomeňte se ji naučit.

Pneumatiky a disky

Pneumatiky: Kontrolujeme správnou **hloubku drážek dezénu** (minimální hodnoty jsou 1,6 mm pro letní vzorek, 4 mm pro zimní vzorek). K rychlému určení slouží indikátory (TWI) na dně drážky. Na pneumatice **hledáme boule a jiné deformace**, které signalizují nebezpečné poškození. Pravidelně ověřujeme **správný tlak** vzduchu v pneumatikách.

Disky: Hledáme deformace a trhliny. Zkontrolujeme, zda nejsou disky zaneseny nečistotou, blátem, zmrzlým sněhem apod., případně zda někde viditelně nechybí vyvažovací závaží.

Stěrače

Kontrolujeme neporušenost ramínek a gumiček stěračů, jejich správné přilnutí k ploše skla a hladký chod. Neopomeneme ani kontrolu trysek ostřikovačů.

1.1.2 Motorový prostor

- 1 - **Kontrola množství motorového oleje** (vysvětleno později v textu).
- 2 - **Chladicí kapalina** – hladina kapaliny se musí pohybovat mezi ryskami „min“ a „max“. Periodicky necháváme kontrolovat mrazuvzdornost chladicí náplně.
- 3 - **Hladina brzdové kapaliny** se musí pohybovat mezi ryskami „min“ a „max“ vyrovnávací nádržky.
- 4 - **Akumulátor** – kontrolujeme správné upevnění akumulátoru, čistotu a zakonzervování svorek.
- 5 - **Kapalina do ostřikovačů** – pokud to konstrukční řešení umožňuje, kontrolujeme dostatečnou zásobu kapaliny do ostřikovačů. V zimním období použijeme mrazuvzdornou variantu ostřikovací směsi.

Kontrola množství motorového oleje:

Hladinu oleje kontrolujeme u vozidla stojícího na rovině, se studeným motorem.

- 1 - Tahem vyjmele měрку oleje z jejího uložení.
- 2 - Čistým hadříkem otřeme měрку do sucha a opět zasuneme měрку zpět (některá vozidla mají měрку zacvakávací – ujistíme se, že jsme měрку zasunuli do mezní polohy).
- 3 - Měрку opět vytáhneme a odečteme stav hladiny olejové náplně. Ta se musí pohybovat mezi ryskami „min“ a „max“.
- 4 - Pokud je stav hladiny oleje nedostatečný, doplníme správný typ oleje víčkem se symbolem olejníčky (správný typ oleje zjistíme v návodu k použití (např. 5W40)).

1.2 Řešení běžných problémů

1.2.1 Výměna poškozeného kola

Projevy defektu pneumatiky

- Automobil „táhne“ ke straně, na které je poškozená pneumatika (při rozjezdu a brzdění se tak děje intenzivnější silou).
- V zatáčce cítíme hranici meze adheze nečekaně brzy a vlivem poškozené pneumatiky může dojít i ke smyku.
- Poškozená pneumatika se projevuje zvýšenou hlučností.
- Na defekt nás upozorňuje u nově vyrobených, či lépe vybavených vozů i kontrolka.

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

Je dobré vytvořit si zvyk, že kontrolujeme pneumatiky průběžně při různých příležitostech během jízdy, např. během zastávek pro doplnění pohonných hmot. Úbytek tlaku v pneumatice můžeme zpozorovat včas a předejít nehodě či úplnému zničení bočnice pneumatiky a disku.

Výměna poškozeného kola

Máme-li podezření na defekt pneumatiky:

zachováme klid, řídíme citlivě, plynule zpomalíme a najdeme nejbližší vhodnou bezpečnou plochu pro zastavení. Místo pro výměnu poškozeného kola musí mít pevný a rovný povrch. Při pohybu kolem vozidla v provozu jsme velmi obezřetní!

- Zapneme výstražné osvětlení.
- Oblékne si reflexní vestu.
- Případné osoby v autě instruujeme, aby bezpečně vystoupily z vozu a opustily vozovku.
- Za vozidlo umístíme výstražný trojúhelník (na dálnici a rychlostní komunikaci 100 metrů za vůz, na ostatních silnicích mimo obec 50 metrů, v obci na vhodné místo podle situace).

- Zařadíme první převodový stupeň a maximálně zatáhneme parkovací brzdou.

- Připravíme si vše, co budeme k výměně potřebovat: náhradní kolo, ruční zvedák a kliku, montážní klíč. Pod práh vozidla, na místo určené výrobcem, umístíme zvedák.

- Sejmeme z kola okrasný kryt/kryty matic (jsou-li instalovány).

- Povolíme klíčem matice (šrouby) kola. Nepovolujeme zcela, jen do té míry, abychom pocítili, že se matice částečně uvolnily (čtvrt až půl otáčky).

- Pod výrobcem vozidla určené místo (obvykle označeno značkou na prahu vozidla) umístíme zvedák a vozidlo zdvihneme do potřebné výšky. Pod pomyslným obvodem „zdravé“ pneumatiky by mělo zbýt místo 2 - 3cm od země (pomyšlná výška položené dlaně).

Nikdy si pod vozidlo neleháme, ani pod něj nedáváme končetiny – vždy počítáme s možným pádem vozu!

- Povolíme a zcela vyšroubujeme všechny matice (šrouby) kola, odložíme je na bezpečné místo (nejlépe na čistý kus textilie) a sejmemе poškozené kolo.

- Nasadíme rezervní kolo a levou rukou si přidržíme disk ve správné poloze. Pravou rukou nasadíme a utáhneme matici (šroub). Všechny zbylé matice (šrouby) pak doplníme do kříže (nasazujeme vždy dvě naproti sobě). Klíčem, pouze silou ruky, dotáhneme. Spustíme vozidlo a vyjeme zvedák.

- Pečlivě utáhneme klíčem (opět do kříže) všechny šrouby. Pokud nemáme dost síly, můžeme si pomoci nohou. Pozor, při použití nadměrné síly může dojít k poškození matice/šroubu. Nasadíme zpět ozdobný kryt. Uklidíme všechen potřebný materiál, ponecháme zapnuté výstražné osvětlení a vrátíme se pro výstražný trojúhelník.
- Po několika ujetých kilometrech zkontrolujeme dotažení šroubů a případně je ještě dotáhneme.

Vozidlo může být vybaveno dojezdovým rezervním kolem, které má menší rozměry a omezenou maximální rychlost (většinou 80 km/h), opravnou sadou se sprejem, či pneumatikami se zesílenou bočnicí pro nouzový dojezd. Při použití postupujeme podle návodu k použití daného technického řešení.

1.2.2 Výměna žárovky

Výměna žárovek je v návodu k vozidlu většinou velice dobře popsána. U zadních světel je k žárovkám obvykle přístup ze zavazadlového prostoru, kdy po sejmutí krytu vyjeme celou lištu s žárovkami. U některých vozidel je zapotřebí demontáž celé zadní svítlny. Žárovky zadní svítlny jsou uchyceny bajonetovým uzávěrem. Žárovku zatlačíme proti liště a otočením uvolníme. Opačným postupem nainstalujeme žárovku novou. U předních světlometů je postup o něco složitější.

- Sejmeme příslušný ochranný kryt světlometu ze zadní strany.
- Odpojíme konektor napájecího kabelu žárovky.
- Odjistíme pružinovou pojistku a žárovku opatrně vyjeme za její patici.

1.2.3 Výměna pojistky

Nefunguje-li náhle část elektrického vybavení, neznamená to nutně, že daná část selhala. Jde často jen o spálenou pojistku. Umístění pojistkových skříní najdeme v návodu k vozidlu.

Jedna pojistková skříň se obvykle nachází v kabině z boku palubní desky, ve stěně pod palubní deskou, v podlaze či za odkládací schránkou spolujezdce. Druhá pojistková skříň bývá v motorovém prostoru.

Víčko pojistkové skříně na sobě nese informaci o umístění pojistek pro dané obvody a jejich ampérovou hodnotu. Pro snazší orientaci jsou pojistky podle konvence barevně rozlišeny.

Pojistková skříň: U pojistkové skříně se většinou nacházejí pro snadnější vyjmutí pojistky plastové kleště. Pojistku daného obvodu zkontrolujeme pohledem, zda není spálená, případně ji vyměníme.

Nikdy nepoužíváme pojistku jiné ampérové hodnoty, než jaká je pro daný obvod určená! Pokud se pojistka přepaluje opakovaně, jedná se zřejmě o závadu na daném obvodu a vůz přistavíme ke kontrole do odborného servisu.

1.2.4 Instalace tažného oka

U moderních automobilů je ve většině případů nutné tažné oko namontovat. Postup nalezneme v návodu k vozidlu.

- Šroubovací tažné oko najdeme většinou v přihrádce u rezervního kola.
- Pomocí plochého šroubováku (v případě nouze klíčem) uvolníme krytku. Často bývá závit pro tažné oko umístěn za mřížkou na nárazníku, kterou jednoduše vyjmeme.
- Tažné oko zcela utáhneme.

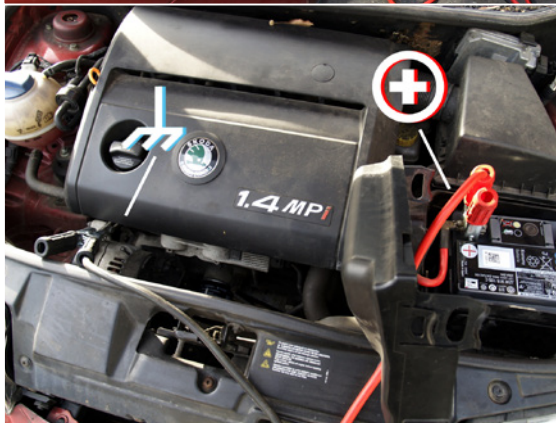
ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

Doporučujeme si před první jízdou vozidlem najít umístění tažného oka ve vozidle a „nanečisto“ si vyzkoušet jeho instalaci.

1.2.5 Nouzové startování

Zejména v zimních měsících, při tropických teplotách nebo při častém používání vozidla na krátké vzdálenosti může dojít k vybití akumulátoru. Jeho napětí pak není dostatečné pro nastartování motoru. Vozidlo s vybitým akumulátorem můžeme však nouzově nastartovat pomocí jiného vozidla. Vyplatí se proto pořídit startovací kabely a ve vozidle je běžně vozit. Nejlepší jsou kvalitní, dlouhé kabely s větším průřezem a kovovými, dobře izolovanými svorkami.

Postup nouzového startování vozidla s vybitým akumulátorem pomocí startovacích kabelů:

- Sejmeme kryty baterií na obou vozidlech.
- Červený kabel připojíme na kladný (+) kontakt **vybité** baterie. **Dbáme, aby se svorky kabelů nedotkly vzájemně, nepropojily kontakty akumulátoru a nedotýkaly se nežádoucím způsobem vodivých dílů karoserie!**
- Druhou svorku červeného kabelu připojíme na kladný (+) kontakt **nabité** baterie.
- Černou svorku kabelu připojíme na záporný (-) kontakt **nabité** baterie.
- Druhou černou svorku kabelu připojíme na pevný kovový díl motoru **vybitého** automobilu. Nejlépe na blok motoru.
- Nastartujeme nabitě vozidlo a při ustálených (můžeme zvýšených) otáčkách necháme motor běžet.
- Po chvíli se pokusíme standardním způsobem nastartovat vybité vozidlo. Nestartujeme déle než 10 sekund, raději méně! Pokud vozidlo nenastartuje, prodloužíme časový interval nabíjení do dalšího pokusu.
- Po úspěšném pokusu sejmeme kabely v opačném pořadí a vrátíme kryty akumulátoru na původní místo.

MOBILNÍ VIRTUÁLNÍ TRENAŽER **MOVITREN**

Virtuální realita a reálné
evaluační jízdy přímo u Vás

Movitren je unikátní technologie, skrze kterou se Asociace autoškol ČR snaží popularizovat vnímání rizik v dopravě (Hazard Perception) za pomoci připravených **animovaných rizikových dopravních situací ve virtuální realitě ovládaných pohyblivým trenažerem vozidla.**

Máte zájem o pronájem mobilního virtuálního trenažeru?
Kontaktujte nás nebo vyplňte formulář na **www.movitren.cz**.

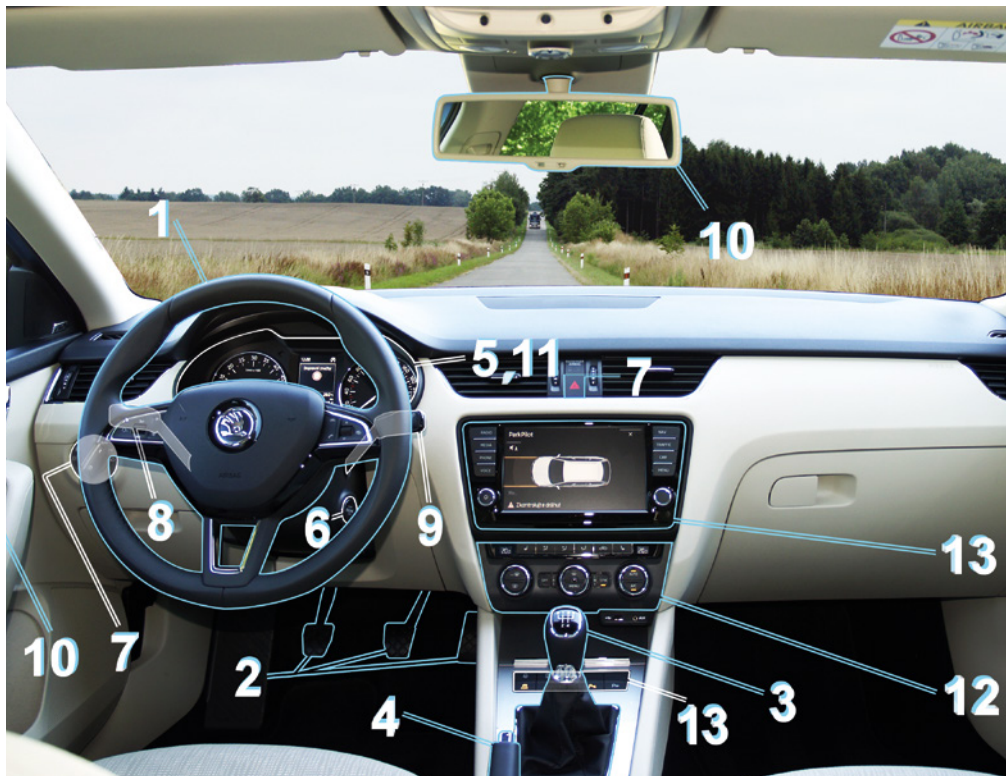
movitren@movitren.cz | +420 777 28 12 12

2. Seznámení s vozidlem a základní úkony

2.1 Seznámení s vozidlem

2.1.1 Ovládací prvky vozidla

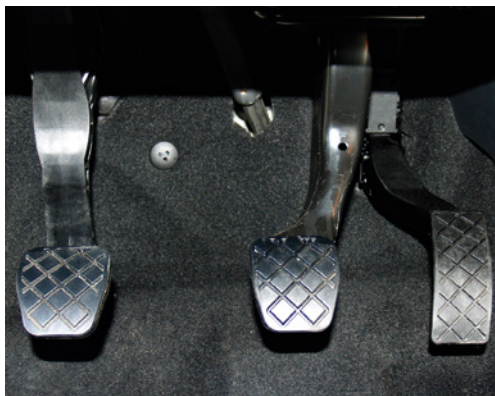
V této kapitole se zjednodušeně a stručně seznámíme s účelem jednotlivých ovládacích prvků standardně vybaveného vozidla.

1. Volant

Volant umožňuje přes další prvky řízení měnit úhel natočení kol říditelné nápravy a vozidlo tak může zatáčet. Současné automobily jsou vybaveny posilovačem řízení, jenž snižuje sílu nutnou pro ovládnutí řízení řidičem.

Střední část volantu obvykle slouží jako spínač akustické houkačky. V ramenech volantu se pak mohou nacházet další ovládací prvky, např. ovladač tempomatu, palubního počítače, audio-systému apod.

Třením brzdových destiček o kotouč (čelisti o brzdový buben) omezují pohyb kotouče (bubnu). Tím se otáčení kol zpomaluje a vozidlo brzdí.

- **Pedál spojky:** Spojka je ústrojí vložené mezi motor a převodovku. Umožňuje krátkodobě přerušit a plynule znovu obnovit přenos točivého momentu z motoru do převodovky a dále na kola. Čím více uvolníme pedál spojky, tím více točivého momentu je přenášeno do převodovky a na kola. Míru přenosu točivého momentu umožňuje spojka plynule měnit, díky tomu je možné se plynule rozjet.

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

Dotýkáme se chodidlem středu pedálu tak, aby nemohlo dojít ke sklouznutí podrážky z pedálu. Nikdy nepoužíváme například špičku boty či nešlapeme na pedál z boku.

2. Pedály

Zleva: pedál spojky, brzdy a akcelérátoru (plynu)
Spojku ovládáme levou nohou, brzdu a plyn nohou pravou.

- **Akcelérátor (plyn):** Pedálem akcelérátoru zjednodušeně řečeno měníme množství paliva v spalovacím prostoru a tím otáčky a výkon motoru.
- **Brzdový pedál:** Síla ze sešlápnutého brzdového pedálu je přenášena hydraulickým okruhem na brzdové destičky, které svírají brzdový kotouč, či brzdovými čelistmi tlačí na vnitřní stranu brzdového bubnu.

3. Řadicí páka

Řadicí pákou ovládáme převodovku. K dispozici máme podle typu převodovky několik převodových stupňů. V převodovce využíváme k efektivnímu přenosu výkonu motoru na kola několik sad ozubených kol, vzájemně na sebe působících v různých převodových poměrech. Čím nižší převodový stupeň řadíme, tím je přenášeno na kola více síly, ale méně otáček – a obráceně. U vozidla vybaveného automatickou převodovkou nahrazuje řadicí páku tzv. volič automatické převodovky.

4. Parkovací brzda

Parkovací brzda je určena k zajištění stojícího vozidla proti nechtěnému pohybu. Parkovací brzda působí mechanicky (v případě „elektronické“ parkovací brzdy silou serva) na brzdy (nejčastěji) zadní nápravy. Některá vozidla jsou vybavena automatickou parkovací brzdou, která po vypnutí motoru samočinně zabrzdí a při rozjezdu se samočinně odbrzdí.

5. Přístrojová deska

Přístrojová deska je prvek, jehož prostřednictvím s námi vozidlo komunikuje. Najdeme zde obvykle tyto přístroje:

- **Otáčkoměr:** Informuje nás o aktuálních otáčkách klikové hřídele motoru. Údaj na otáčkoměru je třeba vynásobit podle údaje, který je na přístroji (např. $30 \times 100 = 3000$ ot./min). Ručička otáčkoměru se nikdy nesmí dostat do červeného pole, neboť by mohlo dojít k vážnému poškození motoru. Ne všechny automobily jsou otáčkoměrem vybaveny.
- **Rychloměr:** Informuje nás o aktuální rychlosti jízdy vozidla.
- **Ukazatel množství paliva:** Ukazuje nám množství paliva, které je aktuálně v nádrži.
- **Teploměr chladicí kapaliny:** měří teplotu chladicí kapaliny. Na teploměru obvykle není uvedena konkrétní hodnota. Ručička by se měla po dosažení provozní teploty motoru nacházet uprostřed svého rozsahu (tedy $90\text{ }^{\circ}\text{C}$). Před dosažením této teploty motor příliš nezátěžujeme a nevytáčíme jej do vysokých otáček. U některých vozidel je nízká teplota chladicí kapaliny indikována modrou (nebo bílou) kontrolkou se symbolem teploměru.
- **Počítadlo ujetých kilometrů:** Počítadlo ukazuje celkový nájezd vozidla. Druhé, resetovatelné počítadlo pak umožňuje měřit ujetou vzdálenost podle přání řidiče od posledního resetování počítadla.
- **Další přístroje:** Vozidla mohou být vybavena dalšími přístroji, např. voltmetr baterie, ukazatel teploty oleje, ukazatel tlaku turbodmychadla apod.
- **Kontrolky:** Informují nás o činnosti či závadě konkrétního systému vozidla. Při startování motoru se všechny kontrolky rozsvítí, po uplynutí krátkého okamžiku zase zhasnou. Tím signalizují správnou činnost daného systému i kontrolky. Pokud nějaká kontrolka zůstane svítit či se během jízdy rozsvítí, pak daný systém vykazuje poruchu.
Kontrolky jsou rozlišené barvou, podle závažnosti poruchy. **Červené kontrolky informují o vážné závadě**, se kterou není možná další jízda. **Oranžové (žluté) kontrolky umožňují dojetí** se zvýšenou opatrností. Náhlé rozsvícení kontrolky je obvykle signalizováno i akusticky.

Pozn.: Grafické provedení a způsob signalizace se u různých vozidel může v detailech lišit. Různí výrobci využívají pro vlastní systémy různé kontrolky. Například každá automobilka nazývá jinak své stabilizační systémy: VSA, ESP, DSC...

Signalizuje záadu na systému mazání.

Signalizuje nedostatek paliva v nádrži.

Signalizuje záadu dobíjecí soustavy (alternátoru), baterie není nabíjena.

Signalizuje žhavení, případně záadu na systému žhavení (pouze u dieselových motorů).

Signalizuje záadu či přehřátí systému chlazení motoru.

Signalizuje záadu na systému ABS.

Signalizuje záadu na brzdové soustavě, nedostatek brzdové kapaliny. Kombinovaná kontrolka s kontrolkou zatažené parkovací brzdy.

Signalizuje, že řidič vypnul stabilizační systémy vozidla.

Signalizuje zjištění nepřipoutaného řidiče či pasažéra.

Signalizuje prokluz kol a činnost protiprokluzového systému, případně jeho záadu.

Signalizuje hraniční opotřebení brzdového obložení.

Signalizuje rozsvícená obrysová světla.

Signalizuje záadu na airbagu.

Signalizuje rozsvícená potkávací světla.

Signalizuje nesoulad v identifikaci klíče, vozidlo nelze nastartovat.

Signalizuje rozsvícená dálková světla.

Signalizuje otevřené některé dveře vozidla.

Signalizuje rozsvícená přední mlhová světla.

Signalizuje záadu na elektronice či dalších systémech motoru.

Signalizuje rozsvícená zadní mlhová světla.

6. Spínací skříňka

Spínací skříňka slouží jako prvek zabezpečení vozu proti krádeži a k nastartování i vypnutí motoru. U moderních vozidel se často objevuje startování tlačítkem. Identifikace správného klíče (karty apod.) pak proběhne bezkontaktně a po stisknutí tlačítka motor nastartuje.

7. Spínač osvětlení

Spínačem zapínáme osvětlení vozidla. Osvětlení představuje zásadní bezpečnostní prvek vozidla. Umožňuje nám vidět, ale zejména být viděn. Nesprávná volba typu osvětlení vzhledem k aktuální situaci je zásadním nedostatkem českých řidičů – věnujte proto prosím zvýšenou pozornost následujícím řádkům.

Vozidla jsou vybavena následujícími typy osvětlení:

- **Obrysová světla:** Slouží pro zvýraznění odstaveného vozidla. Při zapnutí potkávacích světel zůstávají v činnosti. Nelze zaměňovat za světla pro denní svícení!
- **Potkávací světla:** Slouží pro běžné svícení. Poskytují dostatek světla pro jízdu a zároveň neoslňují protijedoucí vozidla. U většiny typů vozidel je třeba seřídit sklon světel podle aktuálního zatížení vozidla příslušným ovladačem tak, aby nebyli oslňováni další řidiči.
- **Mlhová světla:** Vozidla jsou povinně vybavena zadním mlhovým světlem. Přední mlhová světla jsou prvkem vyšší výbavy. Světla používáme za husté mlhy, v případě hustého deště a sněžení, kdy svítivost běžných světel nestačí. **Zadní mlhové světlo velmi výrazně oslňuje ostatní řidiče. Proto při pominutí snížené viditelnosti včas světla vypneme! Bereme ohled na vzadu jedoucí řidiče!** Přední mlhová světla nelze zaměňovat za světla pro denní svícení!
- **Světla pro denní svícení:** Slouží pro zvýraznění vozu během dne. U takto vybavených vozidel se spouští automaticky s nastartováním motoru. **Při zapnutých denních světlech není vozidlo osvětleno zezadu. Řidiči často zapomínají v případě zhoršení viditelnosti či dokonce v noci přepnout na běžné osvětlení a stávají se tak velice nebezpečnými účastníky provozu!**

8. Kombinovaná ovládací páčka

Přepínače dálkových světel: Dálková světla slouží pro svícení na neosvětlených úsecích mimo obec. Tato světla výrazně oslňují protijedoucí i před námi jedoucí řidiče. Proto je spínač dálkových světel uzpůsoben tak, aby šla dálková světla rychle přepínat na potkávací. Spatříme-li na obzoru světelný kužel od protijedoucího vozidla či koncová světla vpředu jedoucího vozidla, přepínáme včas na světla potkávací! Je dobré naučit se rozpoznávat i malá poziční světla nákladních vozidel.

Směrová světla: Slouží pro včasné upozornění ostatních účastníků provozu o změně směru jízdy. Řidičům se občas plete správný směr – zde pomůže jednoduchá pomůcka: Kam točí levá ruka na volantu, tam s sebou „vezme“ i páčku směrových světel.

Zvláštním režimem směrových světel je výstražné osvětlení, spouštěné většinou na středním panelu palubní desky. Slouží k upozornění ostatních účastníků na nebezpečí či nečekanou situaci. (U tohoto modelu se nachází na ovládací páčce i ovládací prvky pro obsluhu tempomatu.)

9. Ovladače stěračů

Stěrače udržují plochu výhledu čelního a zadního skla čistou. Ovladač stěračů má standardně několik poloh.

- **Jednorázové setřetí:** Nearetovaná poloha páčky – stěrače stírají po dobu držení spínače v příslušné poloze.
- **Cyklovač:** Stěrače setrou sklo v pravidelném intervalu. Tento interval se dá u většiny vozidel měnit kroužkem či přepínačem na páčce stěračů.

U vybavených vozidel bývá touto polohou aktivován senzor deště. Stěrače pak reagují samočinně na množství vody dopadající na čelní sklo a volí správnou rychlost a frekvenci stírání.

- **Nepřerušované stírání:** V této poloze spínače stěrače stírají čelní sklo normální rychlostí, nepřerušovaně.
- **Rychlé stírání:** Volíme při velmi intenzivním dešti. Zároveň adekvátně snížíme rychlost jízdy.
- **Ostříkovač:** Nearetovaná poloha páčky. Po dobu držení páčky se spustí ostřík čelního skla a stěrače podle délky ostříku setrou několikrát čelní sklo.
- **Zadní stěrač:** U takto vybavených vozidel se u příslušné polohy spustí přerušované stírání zadního skla. Zadní sklo je možné i ostříkovat.

10. Zpětná zrcátka

Zpětná zrcátka se ovládají mechanicky, nebo elektronicky. U mechanicky nastavovaných zrcátek je u příslušného zrcátka páčka, která přes jednoduchý mechanický převod nastaví polohu konkrétního zrcátka. U elektronicky stavitelných zrcátek zvolíme přepínačem zrcátko, které chceme nastavit, a čtyřpolohovým joystickem pak nastavíme požadovanou polohu. Vnitřní zrcátko nastavujeme mechanicky.

11. Informační systém

Informační systém může mít mnoho funkcí a každá automobilka pojímá jeho řešení jinak. Nejčastěji nám poskytuje informace o průměrné a okamžité spotřebě vozidla, času, vnější teplotě, dojezdu vozidla počítaném podle aktuálního jízdního stylu a množství paliva v nádrži, průměrné rychlosti atd.

S možnostmi palubního počítače se musíme seznámit u konkrétního vozidla v návodu k vozidlu. Ne všechna vozidla jsou palubním počítačem vybavena.

12. Systémy úpravy vzduchu

Způsob nastavení systému ventilace má vliv na zdraví a únavu posádky, díky schopnosti zabránit zamlžování skel i na bezpečnost jízdy. Teplotu a směr proudícího vzduchu do kabiny měníme několika ovladači.

- **Ovladač teploty:** Ovladačem můžeme měnit rozsah teploty uvnitř vozidla.

U běžných vozidel měníme výkon ohřevu/chlazení vzduchu přímo, u lépe vybavených vozidel pak nastavujeme konkrétní požadovanou teplotu, kterou systém samočinně

udržuje i při změně teploty v okolním prostředí.

- **Ovladač intenzity proudění:** Ovladačem měníme otáčky ventilátoru a tím i rychlost a množství vzduchu proudícího do kabiny.
- **Ovladač směru proudění:** Mechanickým či elektronickým ovladačem měníme směr proudění vzduchu do prostoru nohou, trupu, čelního skla a nastavujeme jejich kombinace.
- **Vnitřní cirkulace:** Pokud je vnější vzduch silně znečištěn od například výfukových plynů vpředu jedoucího vozidla, můžeme zvolit přepínačem vnitřní cirkulaci. Systém pak používá a upravuje pouze vzduch, který je v kabině. V tomto režimu se mohou skla zamlžovat.
- **Další systémy:** Podle vybavy vozidla pak existují i přednastavené režimy, jako rychlé odmízení čelního skla apod.
- **A/C:** Klimatizace umožňuje ochladit vzduch pod hodnotu teploty vnějšího prostředí. Klimatizaci ovládáme tak, aby nedošlo k velkým teplotním skokům, které jsou pro lidský organismus škodlivé.

2.2 Úkony a nezbytné dovednosti před zahájením jízdy

2.2.1 Zásady bezpečného nástupu a výstupu

Do vozidla nastupujeme a vystupujeme z něho s ohledem na okolní provoz **tak, abychom ostatní účastníky provozu neohrozili**. Při výstupu kontrolujeme situaci pohledem do zrcátek. K bezpečnému výstupu instruuje i **spolucestující, kteří musí respektovat pokyny řidiče**. Velký **pozor při otevírání dveří dáváme na cyklisty**, neboť se v provozu pohybují rychle a jsou nenápadní!

2.2.2 Správný posed

Správný posed za volantem má přímý vliv na bezpečnost. Sedí-li řidič správně, může plnohodnotně řídit vozidlo i v nouzových situacích, má dobrý výhled, pomaleji podléhá únavě a v případě nehody má výrazně vyšší šanci na snížení dopadů na zdraví či život.

- Při plně sešlápnuté spojce zůstává noha stále pokrčená. Pokud je noha napnutá, nemůžeme plnohodnotně řídit vozidlo a v případě nehody hrozí těžké zranění končetiny.
- Při správném držení volantu zůstávají ruce pokrčené. K určení slouží jednoduchá pomůcka: vrchol věnce volantu se při natažené ruce dotýká zápěstí.
- Na řadicí páku musíme dobře dosáhnout i při zařazeném 5. převodovém stupni
- Mezi trupem a volantem nesmí být vzdálenost menší než 30 cm. Při nedodržení vzdálenosti by mohl airbag v případě nehody způsobit vážná zranění či smrt.

Ze stejného důvodu spolucestujícím v žádném případě nedovolíme odkládání nohou na palubní desku apod.

- Hlavovou opěrku nastavíme tak, aby se středem opěrné plochy dotýkala temene hlavy. **Nikdy nenastavujeme opěrku za krk, pod temeno hlavy!**

2.2.3 Bezpečnostní pás

Bezpečnostní pás zapínáme vždy před jízdou. Správně nastavený bezpečnostní pás vede přes střed ramene, aby neklouzal z ramene či nevedl přes krk. K nastavení slouží výškově upravitelná spona na sloupku karoserie.

Nikdy nepodvlékáme pás podpažím! Nikdy neprovlékáme pás za zády! Těhotné ženy vedou pás pod a nad břichem, nikdy ne přes břicho! Posádku vždy poučíme o povinnosti připoutat se – pokud pásy spolucestující nezapnou, neohrožují jen svůj život. V případě nehody se tělo vymrští velkou silou a může zranit či zabít všechny před sebou!

2.2.4 Parkovací brzda

Běžná parkovací (ruční) brzda se obsluhuje pákou u řadicí páky. Páka je vybavená pojistkou, která ji jistí ve zvolené poloze. Zatažená parkovací brzda je signalizována kontrolkou na přístrojové desce. Existuje mnoho typů parkovacích brzd: např. nožní pedál, elektronická automatická parkovací brzda aj.

Pro zabrzdění vytáhneme páku zcela nahoru. Pro uvolnění brzdy páku nadzdvihneme (1), stiskneme pojistku (2) a páku uvolníme (3) do zcela dolní polohy – kontrolka na přístrojové desce zhasne.

2.2.5 Startování motoru

Motor nastartujeme následujícím způsobem:

- Zajistíme vozidlo parkovací brzdou.
- Zcela sešlápneme pedál spojky – moderní automobily často bez sešlápnutí spojky startování neumožní.

- Vyřadíme na neutrál.

Pozn.: U vozidel vybavených systémem bezklíčového startování (kessy) stiskneme tlačítko „Engine start/stop“ a řídící jednotka vozu vůz nastartuje.

- Otočíme klíčkem do první polohy, která u většiny vozidel pouze odemkne zámek volantu. Pokud není

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Minimum pro žáky autoškol skupiny B 2025.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.